

به نام خداوند مهربان و بخشندہ

گارش

فارسی

ششم دبستان

وزارت آموزش و پرورش

سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

نگارش فارسی - پایه ششم دبستان (دانش آموزان با نیازهای ویژه) ۳۶۰۴۱

نام کتاب:

پدیدآورنده:

مدیریت برنامه‌ریزی و تألیف:

شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:

سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور
معاونت برنامه ریزی آموزشی و توانبخشی
محسن غفوریان، منیره عزیزی، ساجد یعقوب نژاد، صدیقه رضایی (اعضای شورای برنامه ریزی)
فخر السادات موسوی، طاهره پورسلیمان، معصومه شجاعی کرج (اعضای گروه تالیف)

مدیریت آماده‌سازی هنری:

شناسه افزوده آماده‌سازی:

نشانی سازمان:

اداره چاپ و انتشارات سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور
مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری) - محمد عباسی (طراح گرافیک، طراح جلد و صفحه‌آرا) - زهره بیگدلو، پیام
بیگدلو (تصویرگر)

ناشر:

چاپخانه:

سال انتشار و نوبت چاپ:

تهران: خیابان انقلاب، خیابان برادران شهید مظفر - شماره ۶۶
تلفن: ۱۴۱۶۹۳۵۶۸۴، ۶۶۹۷۰۷۷۸، دور نگار: ۶۶۹۷۰۴۵۵

شرکت افست: تهران - کیلومتر ۴ جاده‌ی آبعلی، پلاک ۸، تلفن: ۰۹۳-۷۷۳۳۹۰۹۳
دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۱۱۱۵۵-۴۹۷۹

شرکت افست «سهامی عالم»

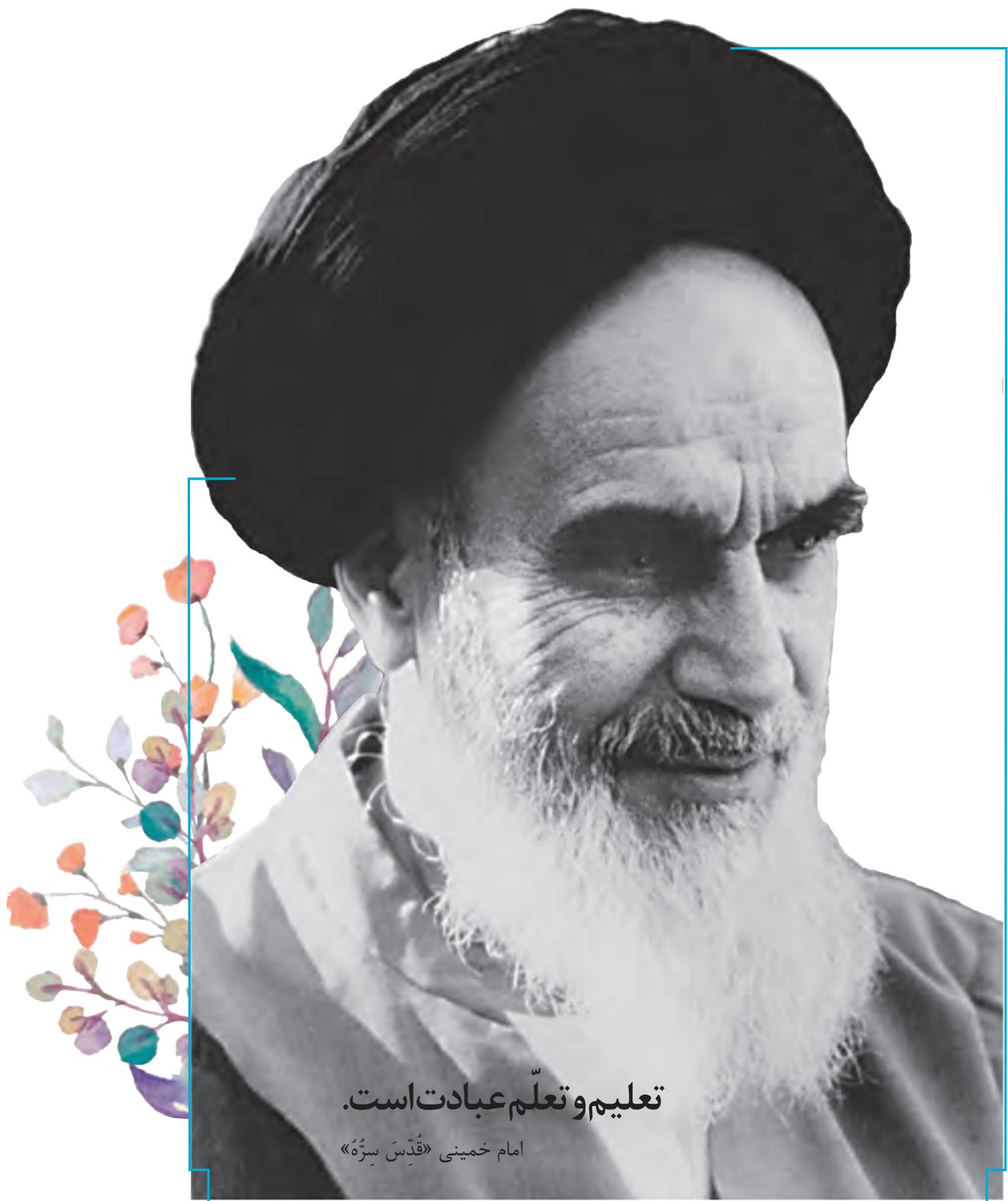
چاپ اول ۱۳۹۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

حق‌چاپ محفوظ است.

ISBN 978-964-05-3401-4

شابک ۴-۳۴۰۱-۰۵-۹۶۴-۹۷۸

تعلیم و تعلم عبادت است.

امام خمینی «قدس سرہ»

فهرست

۲	یادآوری
۶	درس اول: باران
۱۱	درس دوم: لک لک ها بازمی گردند
۱۶	درس سوم: مهربانی پیامبر(ص)
۲۱	هنر و سرگرمی
۲۲	درس چهارم: مرد و روباہ
۲۷	درس پنجم: کتاب و کتاب خوانی
۳۲	درس ششم: راه تحقیق
۳۷	هنر و سرگرمی
۳۸	درس هفتم: من ایرانم
۴۳	تمرین های دوره ای (۱)
۴۶	درس هشتم: آزاد
۵۰	درس نهم: سرود ملّی
۵۵	هنر و سرگرمی
۵۶	درس دهم: پهلوان بزرگ
۶۱	درس یازدهم: باغچه بان مهربان
۶۶	درس دوازدهم: دلاور آسمانی
۷۱	هنر و سرگرمی
۷۲	درس سیزدهم: فردوسی
۷۷	درس چهاردهم: دو کاج
۸۲	تمرین های دوره ای (۲)
۸۶	هنر و سرگرمی

باسم‌هه تعالی

"و من احیاها فکانما احیا النّاس جمیعا" (مائده آیه ۳۲)

فرآیند تولید برنامه‌ی درسی مجموعه فعالیت‌های نظاممند و طرح ریزی شده‌ای است که تلاش دارد ابعاد چهارگانه زیر نظام برنامه درسی (طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی) را در یک بافت منسجم و هماهنگ با غایت و اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی ساماندهی نماید.

در تدوین محتوای کتب دانش آموزان با نیازهای ویژه که بخشی از فرآیند برنامه درسی است، سعی شده تا ملاحظات ساختهای تربیتی حاکم بر فلسفه تعلیم و تربیت که ناظر بر رشد و توانمندی دانش آموزان برای درک و فهم دانش پایه و عمومی، کسب مهارت‌های دانش‌افزایی، به کارگیری شیوه تفکر علمی و منطقی، توان تفکر انتقادی، آمادگی جهت بروز خلاقیت و نوآوری و نیز کسب دانش، بینش و تفکر فناورانه برای بهبود کیفیت زندگی است، مورد توجه قرار گیرد. این محتوا با فراهم نمودن فرصت‌های مناسب برنامه‌ی درسی ضمن تأکید بر انعطاف در عین ثبات و همه جانبه نگری و توجه به هویت ویژه مردمیان با نیازهای خاص، زمینه‌ساز دست‌یابی دانش آموزان به کسب شایستگی‌های لازم (توانمندی‌ها، مهارت‌ها) می‌باشد. امید است این محتوا در تحقق اهداف مؤثر باشد و معلمان عزیز و گرامی با بهره‌گیری از این کتاب بتوانند فراغیران را در دستیابی به صلاحیت‌های فردی و اجتماعی یاری نمایند.

این کار بزرگ حاصل همکاری صمیمانه کارشناسان سازمان آموزش و پرورش استثنایی و گروه‌های تالیف کتاب‌های درسی می‌باشد، شایسته است از تلاش و مساعی تمامی این عزیزان و همکاران سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وزارت متبع که در مراحل چاپ و آماده سازی ما را یاری داده‌اند، تقدیر و تشکر نماییم.

در اینجا از همه‌ی همکاران و صاحب‌نظران درخواست می‌نماییم، تا نظرات و پیشنهادهای خود را در خصوص این محتوا به این سازمان منعکس نمایند.

دکتر مجید قدمی

معاون وزیر و رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

به نام خداوند جان آفرین حکیم سخن در زبان آفرین

سخنی با همکاران

سپاس خدای را که بر ما منّت نهاد و توفیق خدمتگزاری به این فرشته های زمینی را به ما ارزانی نمود. راه تعلیم و تربیت تعالی، مسیری بسیار پر ارج بوده و رسیدن به اهداف عالی آموزشی و تربیتی در گرو همت والای تمام همکاران عزیز می باشد که با عزمی راسخ، گام در این راه ارزشمند نهاده اند و با تمام توان خود، راه را برای دانش آموزان عزیز با نیازهای ویژه هموار نموده اند.

کتاب کار فارسی (نگارش) با رویکرد تحلیلی و روش های فعالیت محور و فعال در آموزش زبان محتوای خاصی را پیش بینی کرده که علاوه بر تعمیق آموخته ها و آموزش های کتاب فارسی (خوانداری) می کوشد تا آموزش ها را تداوم و استمرار بخشد.

این کتاب که مهارت های زبان آموزی را به طور موازی و مساوی و با آهنگی مناسب و متناسب با کتاب فارسی (فعالیت های خوانداری) آموزش می دهد، اهدف زیر را دنبال می کند:

- یادآوری و تقویت مهارت های نوشتاری
- توانمندی دانش آموزان در به کارگیری بهنجار خط
- تقویت درست نویسی کلمات و جملات شنیده شده
- تقویت جمله نویسی و انشا نویسی

فعالیت های کتاب (نگارش) فارسی در قالب املا و واژه آموزی - نگارش، برای هر درس و تمرین های دوره ای در نظر گرفته شده است.

املا و واژه آموزی:

طراحی این فعالیت ها برای تحقق اهداف زیر می باشد:

— توسعه و تعمیق یادگیری مهارت های خواندن و نوشتن کلمات مهم و کلیدی متن هر درس می باشد که به طور همزمان صورت می گیرد.

— توجه به خط زمینه، رعایت اندازه حروف، رعایت میزان فشار واردہ می داد بر کاغذ، رعایت فاصله های مناسب بین کلمات و خوانا نویسی

- ارزیابی مستمر و درست از فعالیت های نوشتاری دانش آموزان در جهت بهبود روند فعالیت های نوشتاری
- بسط و گسترش جمله سازی برای ورود به دنیای انسانویسی به صورت مستقل

نگارش: هدف از این فعالیت ها پرورش تفکر منطقی و استقرایی و استدلال، انسجام ذهنی، ایجاد اعتماد به نفس، پرورش قوه تخیل، تربیت زبانی و درست نویسی برای ارتباط موثر و ایجاد زمینه برای بیان گفته ها و عقاید (انشا و گزارش نویسی) است.

در این فعالیت به این نکته توجه شده است که استفاده از هر موقعیت برای توجه به جزئیات در برقراری ارتباط تصویری و گسترش خزانه واژگان زیربنایی برای ورود به دنیای انسانویسی و گزارش نویسی می باشد.

تمرین های دوره ای: هدف از این تمرین ها، ارزیابی مجدد و بازآموزی از آموخته های دانش آموزان و در صورت نیاز ارائه آموزش های ترمیمی می باشد. این فعالیت به تناسب اهداف آموزشی درس ها، سازمان دهی شده است.

هنر و سرگرمی: این فعالیت به منظور ایجاد فضای شاد و استحکام بخشیدن به آموزش ها به صورت غیر مستقیم تدوین گردیده است. همچنین زمینه سازی برای خوش نویسی (خط تحریری) در این بخش در نظر گرفته شده است.

نام من است.

نام خانوادگی من است.

نام پدرم است.

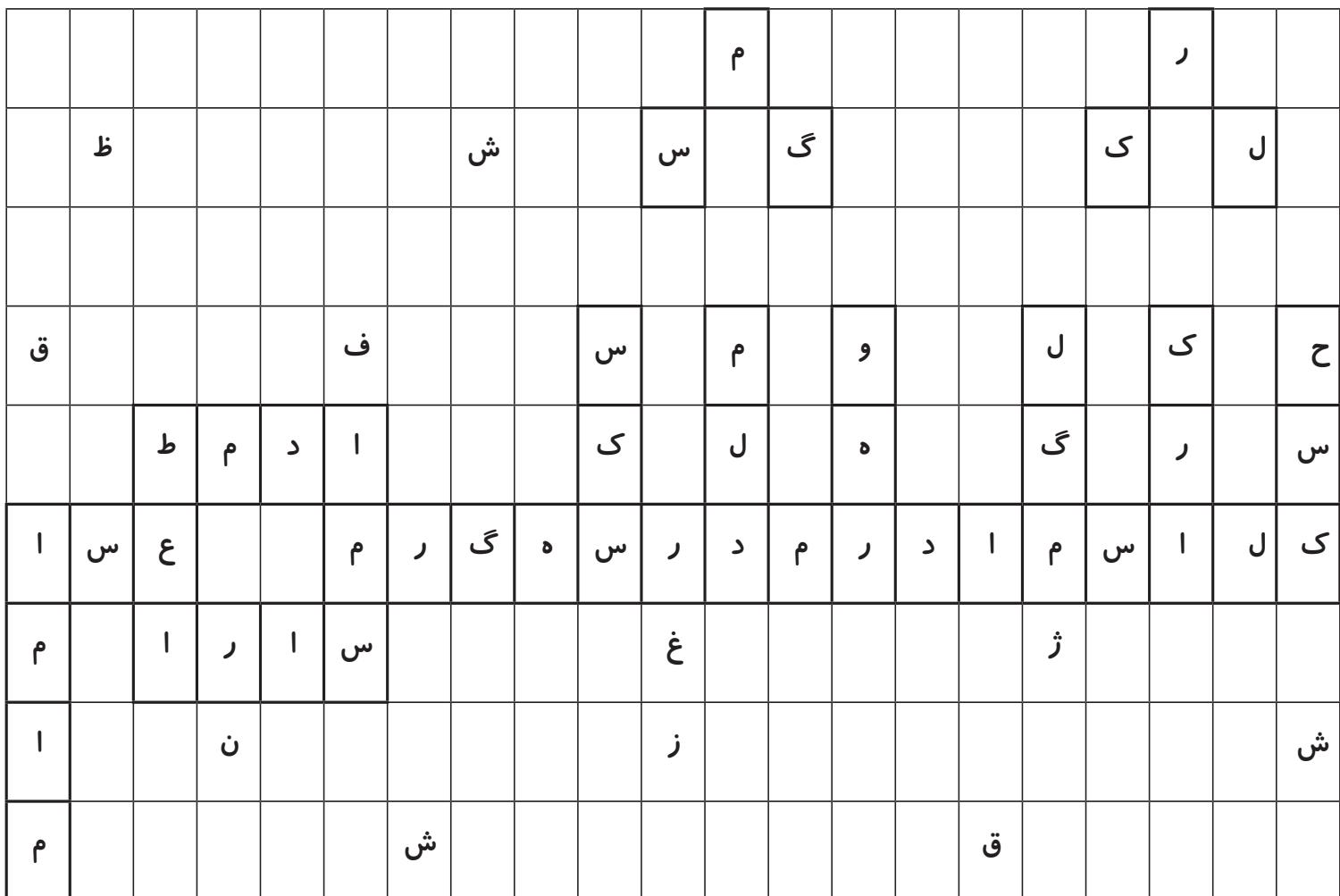
من در فصل و در ماه به دنیا آمده ام.

امسال من به کلاس آمده ام.

نام آموزگارم است.

من در مدرسه درس می خوانم.

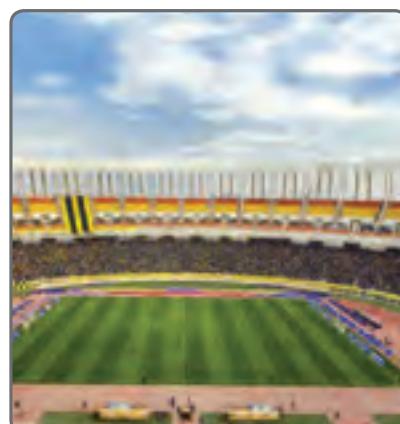
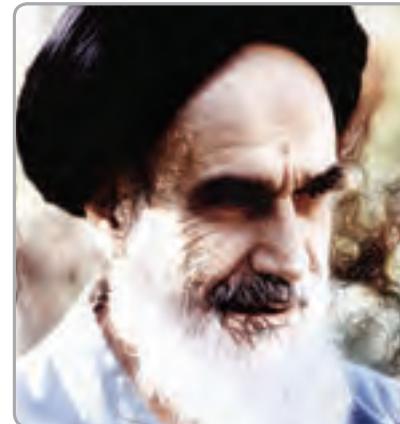
خانه هایی که نشانه‌ی بدون نقطه دارند را رنگ بزنید.

کلمه‌ی بالا را در جای خالی بنویسید و آن را بخوانید.

امسال من در کلاس درس می خوانم.

نام تصویرهای زیر را بنویسید.

در جاهای خالی کلمه‌ی مناسب بنویسید:

من به مسجد

علی و رضا درس

من و مادرم غذا

شما به گل‌ها آب

برای نشانه‌های داده شده دو کلمه بنویسید.

ث ث

ص ص

ح ح

ق ق

ك ل

● در جاهای خالی کلمه‌ی مناسب بنویسید.

به کسی که سواد دارد می گویند.

دانشمند یعنی کسی که دارد.

به کسی که ادب ندارد می گویند

با هنر یعنی کسی که دارد.

● با کلمه‌های زیر جمله بنویسید.

..... سحری:

..... ثروتمند:

..... دیدم:

..... احترام:

..... میهن:

..... شهیدان:

● جاهای خالی را با (در- به- را- از- تا- و) کامل کنید.

امام خمینی (ره) خواندن نماز قرآن بسیار توجه می کردند و دوست

داشتند نماز خود اول وقت بخوانند.

یک روز چند نفر منزل امام جمع شده بودند امام برای آن ها صحبت

کنند امام وقتی صدای اذان ظهر را شنیدند جای خود بلند شدند و گفتند:

«اکنون وقت اذان ظهر است»

۴ جمله در مورد کلاس خود بنویسید.

باران

املا و واژه آموزی

۱۹

- کلمه ها و ترکیب های زیر را بخوانید و بنویسید.

قطره ها- گنجشک ها- صدای غرّش- رعد و برق- لطف- رحمت- احساس- نعمت هایت

● با توجه به متن درس، ادامه‌ی متن را بنویسید.

آن روز، به هر سو

● کلمه‌ها و عبارت‌های زیر را با دقّت بخوانید..

حوض-لباس گرم-رنگین کمان-رعد و برق-آدم برفی-لذت-صدای غرّش-

ستاره-فصل بهار

● کدام یک از کلمه‌های بالا در متن درس وجود دارد؟ آن‌ها را بنویسید.

● با عنوان درس اول، یک جمله بنویسید.

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

.....
.....
غرض

.....
.....
نمایان شد

.....
.....
هر سو

.....
.....
پرآکنده ساخت

.....
.....
سپاسگزارم

.....
.....
نمایان شد

● با توجه به تصویر، جمله ها را کامل کنید.

مداد زرد از مداد آبی است.

مداد زرد از مداد قرمز است.

مداد زرد مداد است.

ماشین سفید از ماشین سبز است.

ماشین سفید از ماشین آبی است.

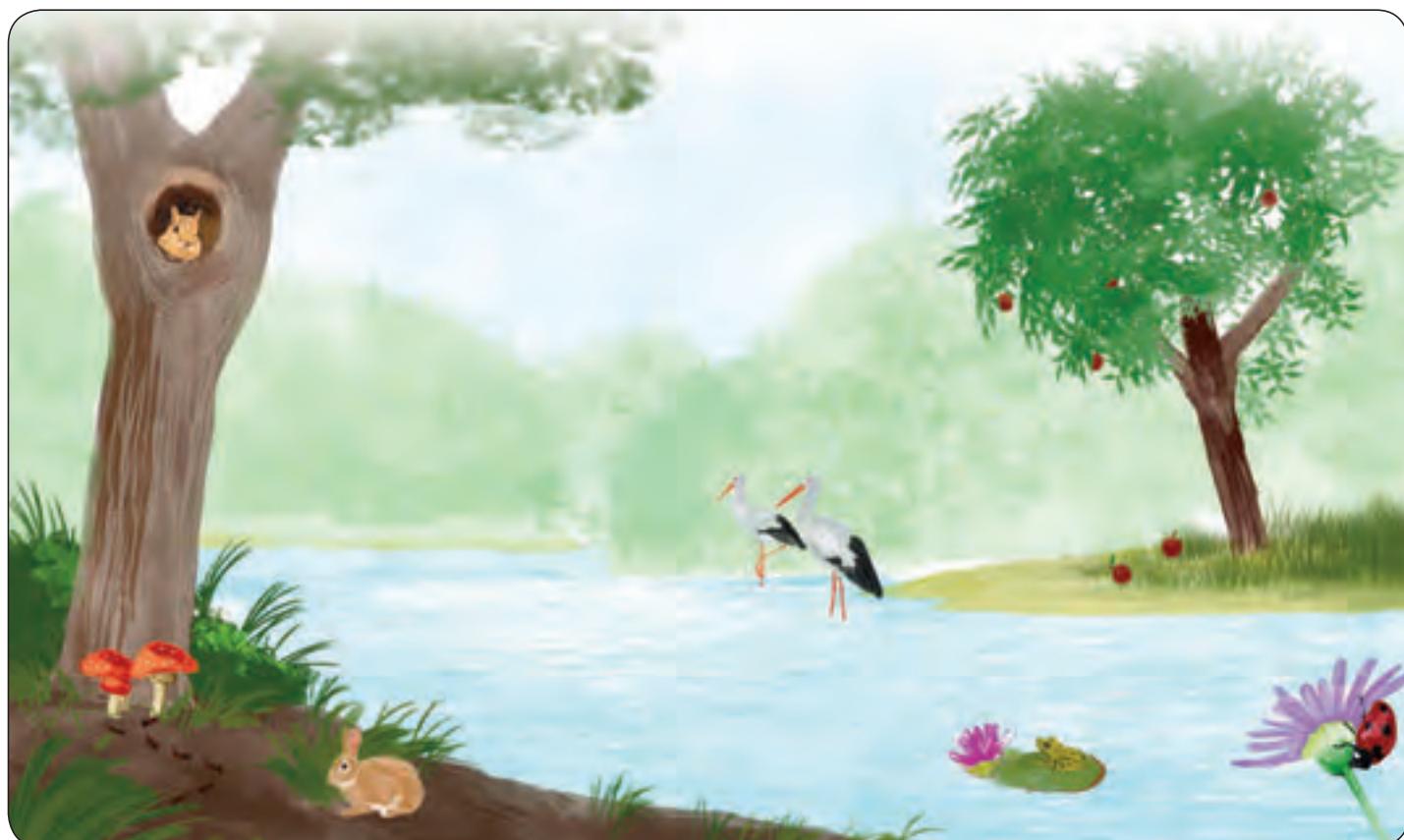
ماشین سفید ماشین است.

نگارش

● به تصویرهای زیر نگاه کنید. با توجه به داستان تصویرها، آن ها را شماره گذاری کنید.

● حالا جمله های مربوط به هر تصویر را بنویسید.

● برای تصویر بالا یک موضوع انتخاب کنید و آن را بنویسید.

.....

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید. (در چهار جمله)

.....

لک لک ها بازمی گردند

املا و واژه آموزی

۱۹

- کلمه ها و ترکیب های زیر را بخوانید و بنویسید.

مهاجرت- فرار سیده است- جنگل بلوط- اجتماعی- دسته جمعی- طولانی- روییدن- مهاجر

● با توجه به متن درس جمله های زیر را کامل کنید.

لک لک ها پرندگانی هستند که زندگی دارند. آن ها در کنار هم و روی

بلند روستاهای نزدیک لانه می سازند. ۹

لک لک ها پرندگانی هستند که با نزدیک شدن بهار، به

● با توجه به متن درس، در جاهای خالی کلمه‌ی مناسب بنویسید.

ل	گ	ط
.....
.....
ج	خ	ع
.....
.....

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

رنگارنگ

مهاجرت

اشاره کرد

در امان بمانند

● با توجه به متن درس، جمله های درست را انتخاب کنید و علامت بزنید.

وقتی هوا سرد می شود لک لک ها مهاجرت می کنند.

لک لک ها روی زمین لانه می سازند.

مهاجرت لک لک ها به صورت دسته جمعی است.

سفر لک لک ها با خطر همراه است.

● جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب کامل کنید.

ما

من می روم

شما

تو

آن ها

او

نگارش

● به تصویرهای زیر نگاه کنید. با توجه به داستان تصویرها، آن ها را شماره گذاری کنید.

● حالا جمله های مربوط به هر تصویر را بنویسید.

● برای تصویر بالا یک موضوع انتخاب کنید و آن را بنویسید.

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید. (در چهار جمله)

مهربانی پیامبر (ص)

املا و واژه آموزی

۱۶

- کلمه ها و ترکیب های زیر را بخوانید و بنویسید.

همسایه ای- اذیت- بی احترامی- عصبانی- تهییه کرد- عیادت- آمده اید- عذرخواهی

● با توجه به متن درس، جمله های زیر را کامل کنید.

آن مرد همسایه به حضرت محمد (ص) می کرد.

یاران پیامبر(ص) از این کار مرد بسیار می شدند.

..... پیامبر(ص) برای آن مرد همسایه تهییه کرد و به رفت.

..... مرد همسایه به خاطر رفتارهای بد از پیامبر(ص) و از آن روز به بعد از یاران پیامبر(ص) شد.

● با توجه به متن درس، جمله های درست را انتخاب کنید و علامت بزنید.

پیامبر(ص) در شهر مدینه زندگی می کرد.

مرد همسایه، پیامبر(ص) را بسیار اذیت می کرد.

پیامبر(ص) به عیادت مرد همسایه رفت.

یاران پیامبر از کار مرد همسایه ناراحت نشدند.

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

عذرخواهی

عبادت

یاران

● جاهای خالی را مانند نمونه با کلمه‌ی مناسب کامل کنید.

حضرت فاطمه (سلام اللہ علیہا) در سن هجده سالگی از دنیا رفت.

حضرت فاطمه (بر او سلام باد) در سن هجده سالگی از دنیا رفت.

امام حسین (علیہ السلام) امام سوم ما شیعیان است.

..... امام سوم ما شیعیان است.

حضرت محمد (صلی اللہ علیہ و آله) با مردم مهربان بود.

حضرت محمد با مردم مهربان بود.

نگارش

● داستان های مربوط به تصویرهای زیر را بنویسید.

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

● برای تصویر بالا یک موضوع انتخاب کنید و آن را بنویسید.

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید. (در چهار جمله)

بنویسید

- - - - - - - - - - - - -
 ب ب ب ب ب ب ب ب ب ب
 با با با با با با با
 د د د د د د د د
 دا دا دا دا دا دا

بaba آب داد.

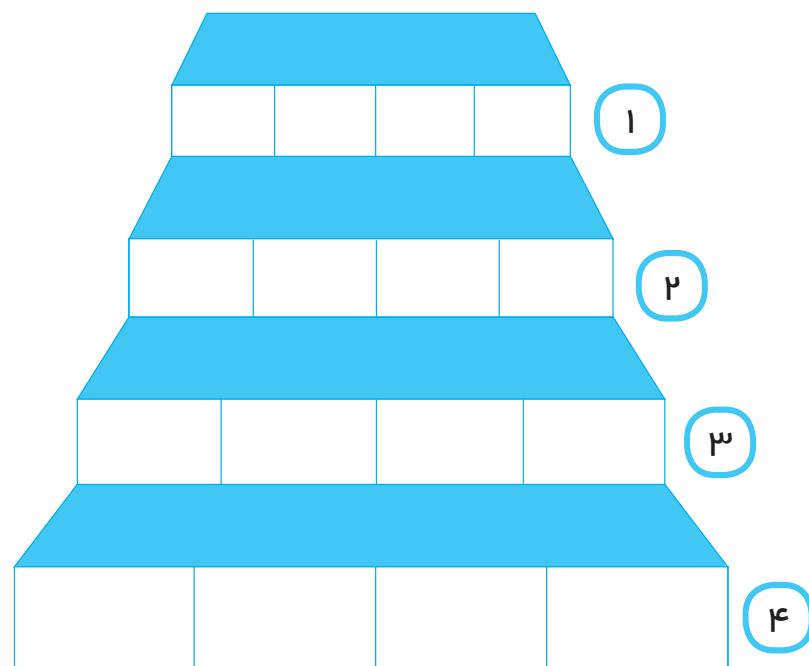
جدول زیر را کامل کنید.

۱- در دریا زندگی می کند.

۲- نام پرنده ای مهاجر

۳- نام پیامبر ما مسلمانان

۴- پرندگان در فصل به آشیانه‌ی خود برمی‌گردند.

مرد و روباه

املا و واژه آموزی

۹

- کلمه ها و ترکیب های زیر را بخوانید و بنویسید.

هیزم- شغالی- می نشینم- می گذشتند- توجهی- ضعیف- اشتباهی- منتظر

● با توجه به متن درس، ادامه‌ی متن را بنویسید.

فردای آن روز

برساند.

● کلمه‌ها و عبارت‌های زیر را با دقّت بخوانید.

دریا-جنگل-هیزم-گرگ-ثروتمند-اشتباهی-پیروزی-برکت-خانه-روباهی-
می‌نشینیم-آسمان-منتظر

● کدام یک از کلمه‌های بالا در متن درس وجود دارد؟ آن‌ها را بنویسید.

● دو کلمه از کلمه‌های بالا را انتخاب کنید و با آن‌ها جمله بنویسید.

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

ضعیف

ماجراء

برکت

روزی

بزرگان

● جمله های زیر را کامل کنید.

از تو حرکت

مرغ همسایه

جوچه را آخر پاییز می شمارند یعنی

● جمله های زیر را مرتب کنید.

مردی- جنگل- در کنار- می کرد- زندگی

کمک می کند- خدا- کارها- در

شکار کرد- یک شیر- شغالی- را

● به تصویرهای زیر نگاه کنید. کدام تصویر را دوست دارید؟ علامت بزنید.

● یک موضوع درباره‌ی آن تصویر بنویسید.

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید. (در چهار جمله)

● به تصویر بالا به دقت نگاه کنید.

● برای تصویر بالا یک موضوع انتخاب کنید و آن را بنویسید.

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید. (در چهار جمله)

کتاب و کتاب خوانی

املا و واژه آموزی

۵

- کلمه ها و ترکیب های زیر را بخوانید و بنویسید.

صفحه-شنبیدنی-اطلاعات-علمی-مذهبی-افزایش-مطالعه-قصه‌ها

● متن درس را بی صدا بخوانید و جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب کامل کنید.

..... ، ، کتاب ها انواع گوناگونی دارند که می توان به کتاب های اشاره کرد.

..... ما را با زندگی پیامبران، امامان و بزرگان دین آشنا می کند.

..... کتاب خوب یار مهربانی است که

● با توجه به متن درس، جمله‌های درست را انتخاب کنید و علامت بزنید.

..... کتاب بهترین دوست ما است.

..... کتاب های علمی، قصه‌های جالب برای ما بازگو می کند.

..... کتاب ها باعث افزایش دانش ما می شوند.

..... با مطالعه‌ی کتاب تاریخی با زندگی مردم در گذشته آشنا می شویم.

واژه‌ی «کتاب» چند بار در متن تکرار شده است؟

با واژه‌ی کتاب یک جمله بنویسید.

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

افزایش

اطلاعات

بازگو

● با توجه به متن درس، کلمه‌ی زیر را با گذاشتن نشانه‌ی مناسب کامل کنید.

نشا

م...هی

را.....

اف.....ایش

گ.....شته

مطال.....

● مانند نمونه کامل کنید

علی، پوریا و رضا ← علی و پوریا و رضا

کیف و کفش و جوراب ←

شیر و پلنگ و روبار ←

ماشین و موتور و کامیون ←

● یک کتاب داستان بخوانید و مشخصات آن را بنویسید.

تصویر کتاب	←	نام کتاب:	نام نویسنده:
------------	---	-----------	--------------

● در مورد این کتاب چهار جمله بنویسید.

● برای تصویر بالا یک موضوع انتخاب کنید و آن را بنویسید.

.....
.....

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید. (در چهار جمله)

.....
.....
.....
.....

راه تحقیق

املا و واژه آموزی

- کلمه ها و ترکیب های زیر را بخوانید و بنویسید.

تحقیق- موضوع- جستجو- جمع آوری- اینترنت- نشسته- مطالب- تصویرهای

● با توجه به متن درس، جمله های زیر را کامل کنید.

یکی از راه های خواندن است.

من در کشور یک کتاب درباره ی ایران دارم.

امروزه یکی از راه های دسترسی به جستجو

● کلمه ها و عبارت های زیر را با دقیقت بخوانید.

روستا – آداب و رسوم – تلویزیون – اطلاعات – کتابخانه – حیاط – اینترنت –

مذهبی – علمی – صفحه – دوستانم – موضوع

● کدام یک از کلمه های بالا در متن درس وجود دارد؟ آن ها را بنویسید.

● با توجه به متن درس، جاهای خالی را کامل کنید.

جمله	کلمه	نشانه
.....	خوا
.....	خا

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

مطلوب

تحقیق کردن

یادداشت کردم

مشورت

● جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب کامل کنید.

تو می توانی از این کتاب استفاده

من با پدر و مادرم مشورت

ما می توانیم مطالب خوبی را پیدا

در مورد کشور ایران صحبت کرد.

● مانند نمونه در جاهای خالی کلمه‌ی مناسب بنویسید.

نوشتاری	گفتاری	نوشتاری	گفتاری
	قندون	صبحانه	صبحونه
	خونه		اوmd

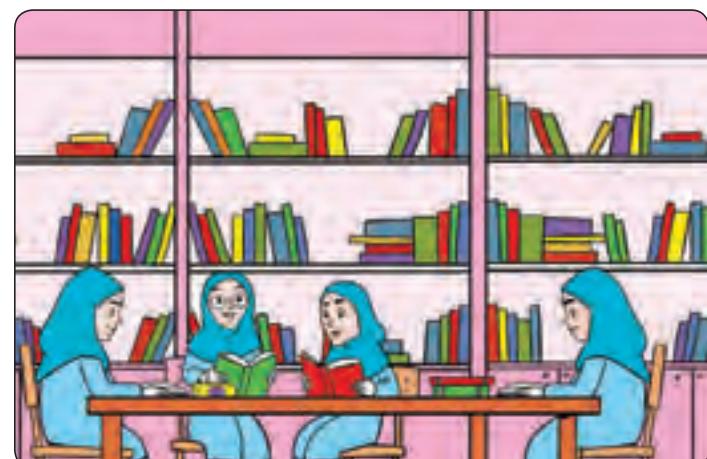
تو باید درس بخوونی تا باسوارد بشی.

تو باید درس تا باسوارد

● داستان زیر را با دقّت بخوانید و سپس ادامه‌ی آن را بنویسید.

روزی روباهی از روستایی می‌گذشت. خرسی را دید. به او گفت: ای دوست من! پدرت را خوب می‌شناسم. او خوش آواز بود. تو هم برایم بخوان. خرس چشمانش را بست و شروع به خواندن کرد. روباه

● برای هر یک از تصویرهای بالا یک جمله بنویسید.

● چه راه هایی را برای بدست آوردن اطلاعات می شناسید؟ (دو مورد) بنویسید.

بنویسید

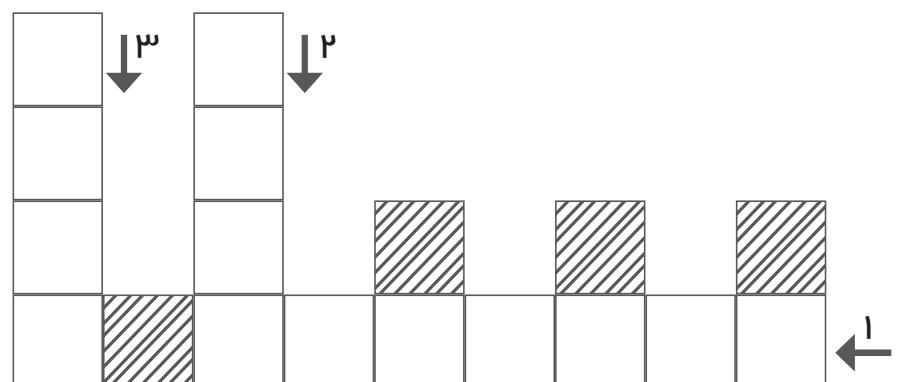
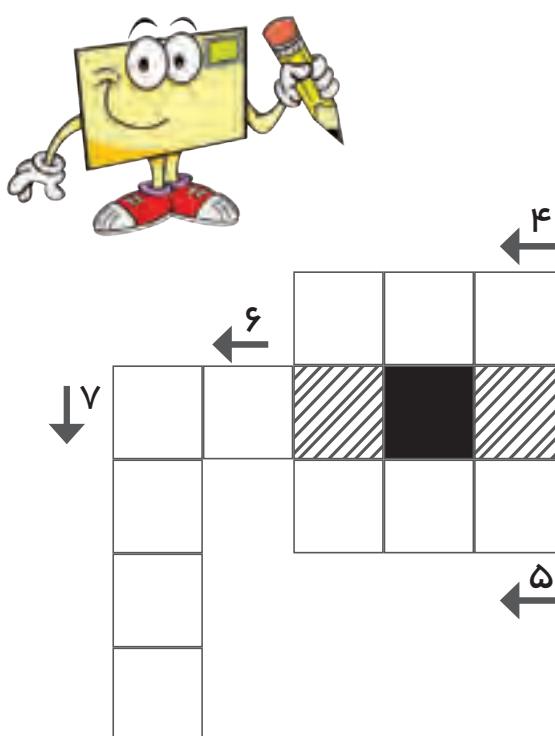
ن ن ن ن ن

ن ن ن ن ن

ن ن ن ن ن

بایا نان داد.

جدول زیر را کامل کنید.

۱- یکی از راههای دسترسی آسان به اطلاعات

۲- از توحیرت از خدا

۳- بهترین دوست ماست

۴- به ما روزی می‌رساند.

۵- زن نیست

۶- راست نیست

۷- جایی که درخت در آن زیاد است.

من ایرانم

املا و واژه آموزی

- کلمه ها و ترکیب های زیر را با دقّت بخوانید و بنویسید.

پهناور-کویرهای سوزان-وسیع-عشایر دلاور-جنگیدند-شالیزار-شهریار-رحمتکش

● با توجه به متن درس، ادامه‌ی متن را بنویسید.

من ایرانم سرزمین مردمان

● با توجه به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

نام دو رود ایران را بنویسید:

نام یک دانشمند ایرانی را بنویسید:

● یکی از جمله‌هایی که با «من ایرانم» شروع شده است را انتخاب کنید و بنویسید.

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

سوزان

ایرانم

واسیع

پهناور

● جاهای خالی را کامل کنید.

خواننده به کسی می گویند که

گوینده به کسی می گویند که

به کسی که چیزی را می شنود

به کسی که چیزی را می نویسد

● با کلمه های زیر جمله بنویسید.

من:

تو:

او:

نامه‌ی زیر را بخوانید و جواب آن را در چند خط بنویسید.

به نام خدا

دوست خوبم سلام. امیدوارم که حالت خوب باشد.

من با پدر و مادرم در یک روستای سرسبز زندگی می‌کنم. من و خواهر کوچکم در یک مدرسه درس می‌خوانیم. پدرم هر روز صبح زود به مزرعه می‌رود و در آن جا کار می‌کند. من هم در روزهای تعطیل در مزرعه به او کمک می‌کنم. دلم برایت تنگ شده است و دوست دارم که همراه خانواده ات به روستای ما بیایی و از روستای زیبای ما دیدن کنی. منتظر جواب نامه‌ی تو هستم. «خدا نگهدار»

دوست تو:

نامه‌ی من به دوستم

● برای تصویر بالا، یک موضوع انتخاب کنید و آن را بنویسید.

.....

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید. (در چهار جمله)

تمرینات دوره ای ۱

۱- در جمله های زیر، کلمه های مشخص شده را با حروف مناسب کامل کنید.

لک لک ها زندگی (اجتما....ی) دارند. آن ها در کنار هم (زندگ....) می کنند و به (....ورت) گروهی غذا می خورند.

کنار (....وض) ایستادم بوى خاک (باچه) فضا را پر کرده بود.

۲- معنی واژه های زیر را بنویسید.

.....	یادداشت کردم
-------	--------------

.....	پهناور
-------	--------

.....	ضعیف
-------	------

.....	ایرانم
-------	--------

.....	هرسو
-------	------

.....	یاران
-------	-------

۳- به جای واژه های مشخص شده، معنی آن را قرار دهید و جمله ها را دوباره بنویسید.

لک لک ها به جاهای گرم مهاجرت می کنند.

مرد همسایه از پیامبر(ص) عذرخواهی کرد.

۴- جمله های زیر را کامل کنید.

- لباس پوشیدم. من لباس پوشیدم.
- لباس پوشیدید. تو لباس ..
- آن ها لباس او لباس ..

۵- درجاهای خالی کلمه‌ی مناسب را انتخاب کنید و بنویسید.

- شیر حیوان جنگل است. (قوی تر- قوی ترین)
- فصل زمستان از فصل پاییز است. (سردتر- سردترین)
- تابستان فصل سال است. (گرم تر- گرم ترین)
- علی دانش آموز کلاس است. (بلند تر- بلند ترین)

۶- معنی ضرب المثل «مرغ همسایه غاز است» را انتخاب کنید و علامت بزنید.

- الف) نتیجه هر کاری آخرش مشخص می شود.
- ب) کسی که قدر آن چه را که دارد نمی داند.
- ج) اگر انسان تلاش کند خداوند به او روزی می دهد.

۷- متن زیر را بخوانید و از علامت های (. ! ?) استفاده کنید.

آن روز معلم از بچه ها خواست تا انشای خود را بخوانند..... زهرا..... مریم و فاطمه به ترتیب انشای خود را خواندند.... آموزگار گفت: «آفرین بچه ها! چه انشاهای خوبی..... سپس از بچه ها پرسید: «آیا دانش آموز دیگری هم می خواهد انشای خود را بخواند.....» سارا دست خود را بلند کرد.

معلم از سارا خواست تا انشای خود را بخواند.....

۸- کلمه های زیر را به جمله‌ی مربوط به آن وصل کنید.

☐ کسی که می شنود.	☐ نویسنده
☐ کسی که می نویسد.	☐ خواننده
☐ کسی که می خواند.	☐ شنونده

۹- متن زیر را به شکل نوشتاری بنویسید.

وقتی محمد شعرش رو خوند، همه‌ی بچه هایی که او مده بودن، او نو تشویق کردن.

پدر به خونه او مدد و دستانش را شست.

درس هشتم

املا و واژه آموزی

کلمه ها و ترکیب های زیر را با دقت بخوانید و بنویسید.

سرود ملی

املا و واژه آموزی

- کلمه ها و ترکیب های زیر را با دقّت بخوانید و بنویسید.

عظمت- سرود ملی- احترام- جمهوری اسلامی- فروغ- استقلال- پاینده مانی- می خوانیم

● با توجه به متن درس، جمله های زیر را کامل کنید.

سرود ملی نشانه‌ی ۹ هر کشور

است.

مردم به سرود ملی کشور خود

یکی از پیام‌های سرود ملی درباره‌ی

است.

..... سر زد از

● با توجه به متن درس جدول زیر را کامل کنید.

				ب
				م
				ف
				آ
				ج

«سرود ملی» چند بار در متن درس تکرار شده است؟

با «سرود ملی» یک جمله بنویسید.

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

.....	سرزد	عظمت
.....	فروغ	خاوران
.....	پابنده	فر
.....	جاودان		

● جاهای خالی را کامل کنید.

نیکوکار یعنی کسی که

ورزشکار یعنی کسی که

به کسی که به دیگران کمک می کند

به کسی که به دیگران ستم می کند

● با کلمه های زیر جمله بنویسید.

دیروز:

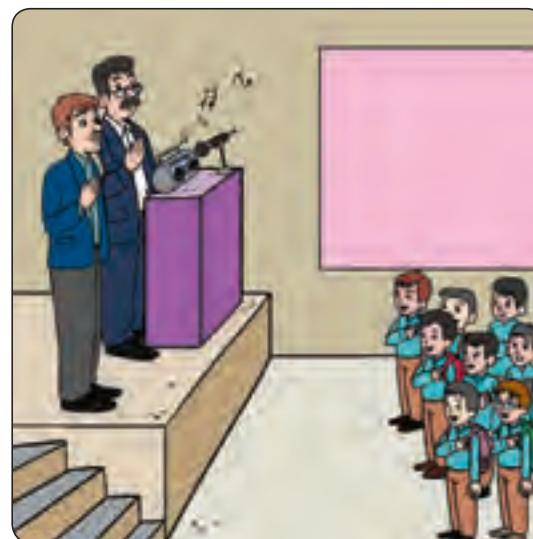
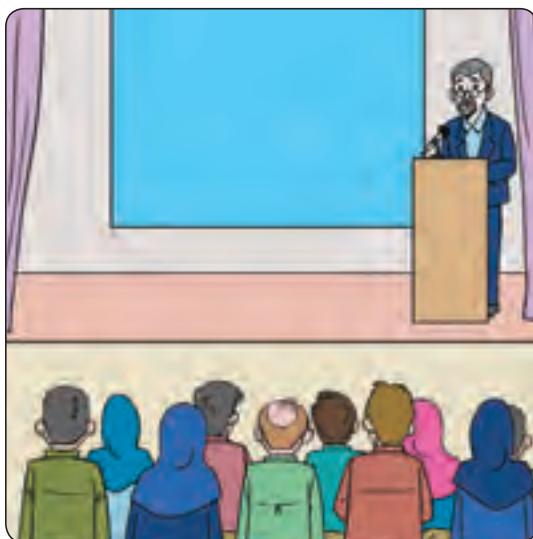
امروز:

فردا:

نگارش

- گزارشی از یک بازدید یا گردش علمی خود بنویسید.

● به تصویرهای زیر نگاه کنید.

● برای هر یک از تصویرهای بالا یک جمله بنویسید.

— ۱

— ۲

— ۳

— ۴

بنویسید

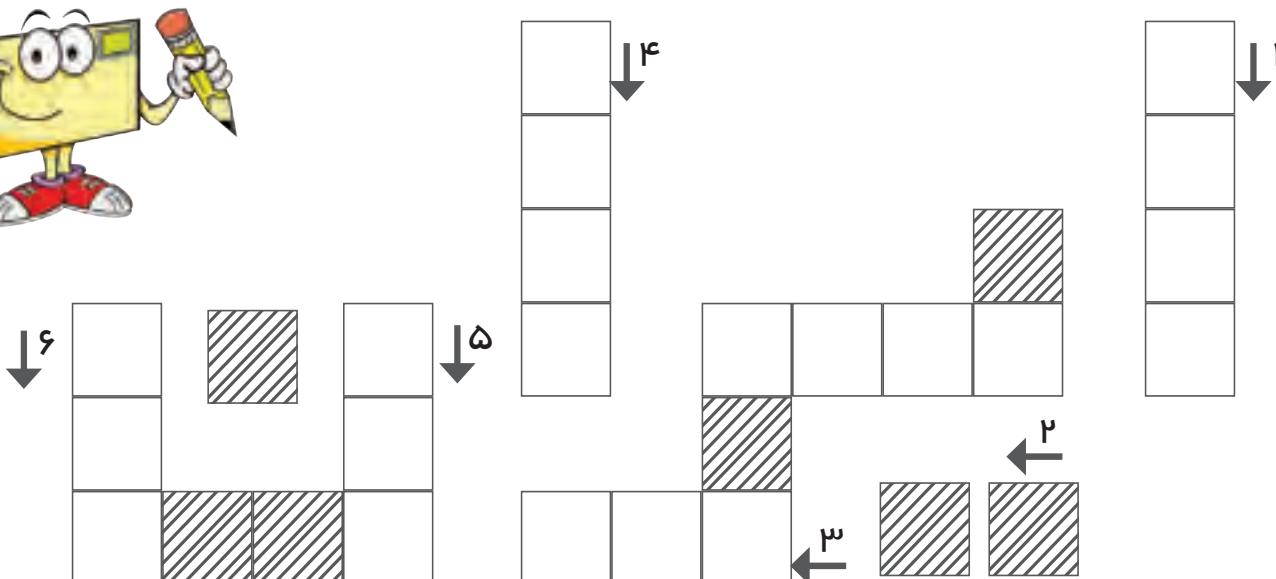
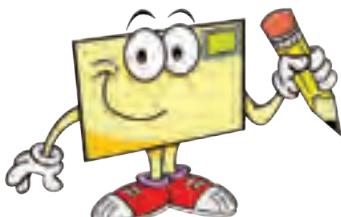
ر ر ر ر ر ر ر

آرد آرد آرد آرد آرد

بار بار بار بار بار

باد باد باد باد باد

جدول زیر را کامل کنید.

۲- جایی در زمین که بسیار گرم و سوزان است.

۱- نام یکی از دانشمندان ایرانی

۴- ماه پیروزی انقلاب اسلامی ایران می خوانیم

۵- با شنیدن سرود..... از جای خود بلند می شویم

۶- سرzed از مهر خاوران

پهلوان بزرگ

املا و واژه آموزی

۱۹

کلمه ها و ترکیب های زیر را بخوانید و بنویسید.

گلدهسته- مهمی- حتماً- تنگدست- می شناسی- اجابت می کند- عنوان- پهلوان

● با توجه به متن، جمله های زیر را کامل کنید.

صدای اذان صبح از به گوش می رسید.

حتماً این پیرزن ۹ است

مادر جان نباش، خدا، را می شنود و می کند.

او بسیار ۹ بود و به همه کمک می کرد. نام او همیشه

..... یک پهلوان بزرگ در

● چهار کلمه از درس که نشانه ی (گ) دارند را بنویسید و با آن ها جمله بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● مخالف کلمه های زیر را بنویسید.

..... بیرون:

..... نزدیک:

..... گریه:

..... ناراحتی:

..... بزرگ:

..... زیاد:

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

اجابت می کند

بهلوان

جوانمرد

تنگدست

● دو کلمه که صدای آخر آن (آ) دارند را بنویسید.

.....

.....

.....

● متن زیر را بخوانید و به پرسش های زیر پاسخ دهید.

علی کیف خود را برداشت و به طرف مدرسه حرکت کرد. او می خواست هر چه زودتر به مدرسه برسد تا از دوست خود عذرخواهی کند. علی دیروز مداد خود را گم کرده بود. او فکر می کرد که رضا آن را برداشته است ولی وقتی به خانه آمد متوجه شد که مدادش در کیفش است.

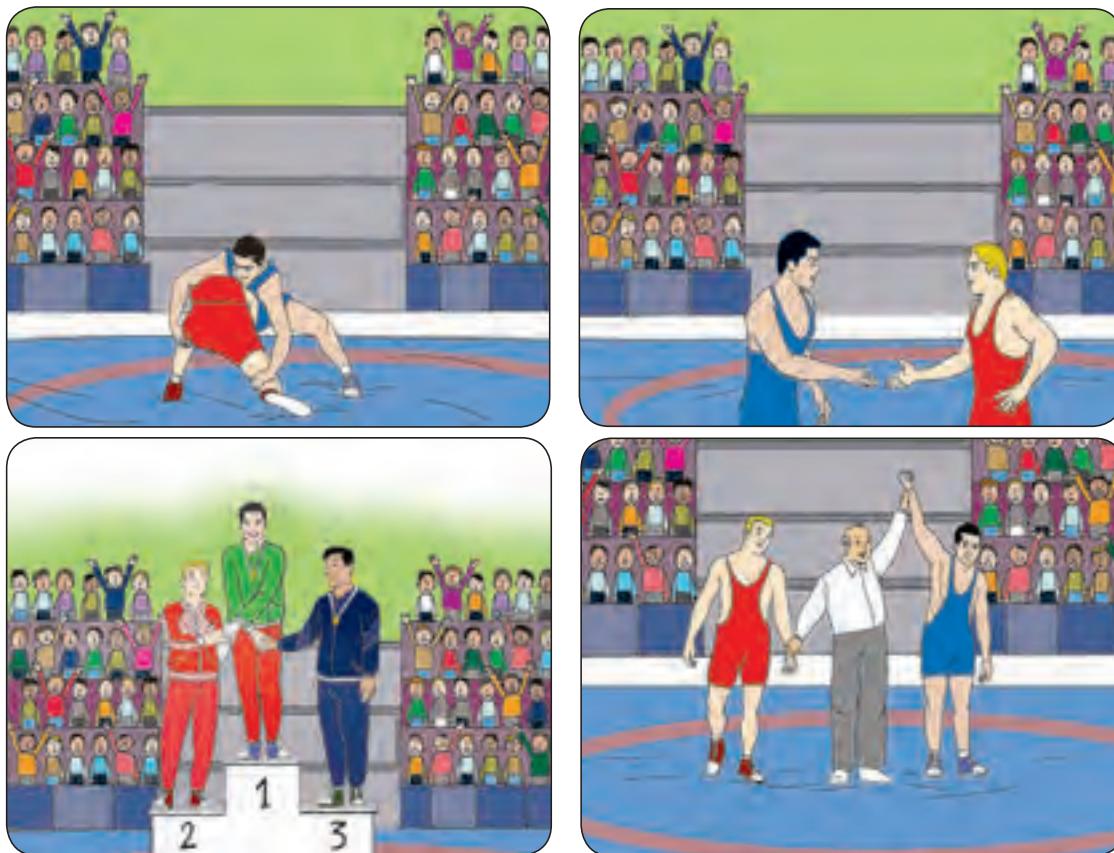
.....
علی چه چیزی را گم کرده بود؟

.....
چرا علی می خواست زودتر به مدرسه برود؟

- از دو موضوع زیر، یکی را به دلخواه انتخاب کنید و در مورد آن یک انشاء بنویسید.

خانه‌ی من

دریا

● به تصویرهای بالا به دقت نگاه کنید.

برای تصویر بالا یک موضوع انتخاب کنید و آن را بنویسید.

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید.

باغچه بان مهربان

املا و واژه آموزی

کلمه ها و عبارت های زیر را با دقّت بخوانید و بنویسید.

جبهه باغچه بان - منتظر - می خواستند - کودکستان - صبر - نشاطی - آزمون - می نویسند

● دو خط اول متن درس را بخوانید و بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

● چهار کلمه از متن درس پیدا کنید که آخر آن نشانه‌ی (ن) دارند. بنویسید.

.....

.....

.....

.....

● با توجه به متن درس، کلمه‌ها را با نشانه‌های مناسب کامل کنید.

نشا...ی

با....چه بان

ت....جب

مت....ر

ش رو....

آ....مون

م....لم

جم....

• کلمه های هم معنی را با توجه به واژه نامه به هم وصل کنید.

کسی که نمی شنود

آزمون

شگفتی

ایجاد کرد

امتحان

ناشنوا

به وجود آورد

تعجب

شادابی

نشاط

• به اول هر کلمه «نا» اضافه کنید و جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب کامل کنید.

..... کسی که ← ← نا + شنوا

..... کسی که ← ← نا + آرام

..... چیزی که ← ← نا + درست

• هر جمله را به علامت مناسب آن وصل کنید.

!

جبار باغچه بان، اوّلین کودکستان را در تبریز ایجاد کرد

•

کودکان ناشنوا چگونه حرف می‌زنند

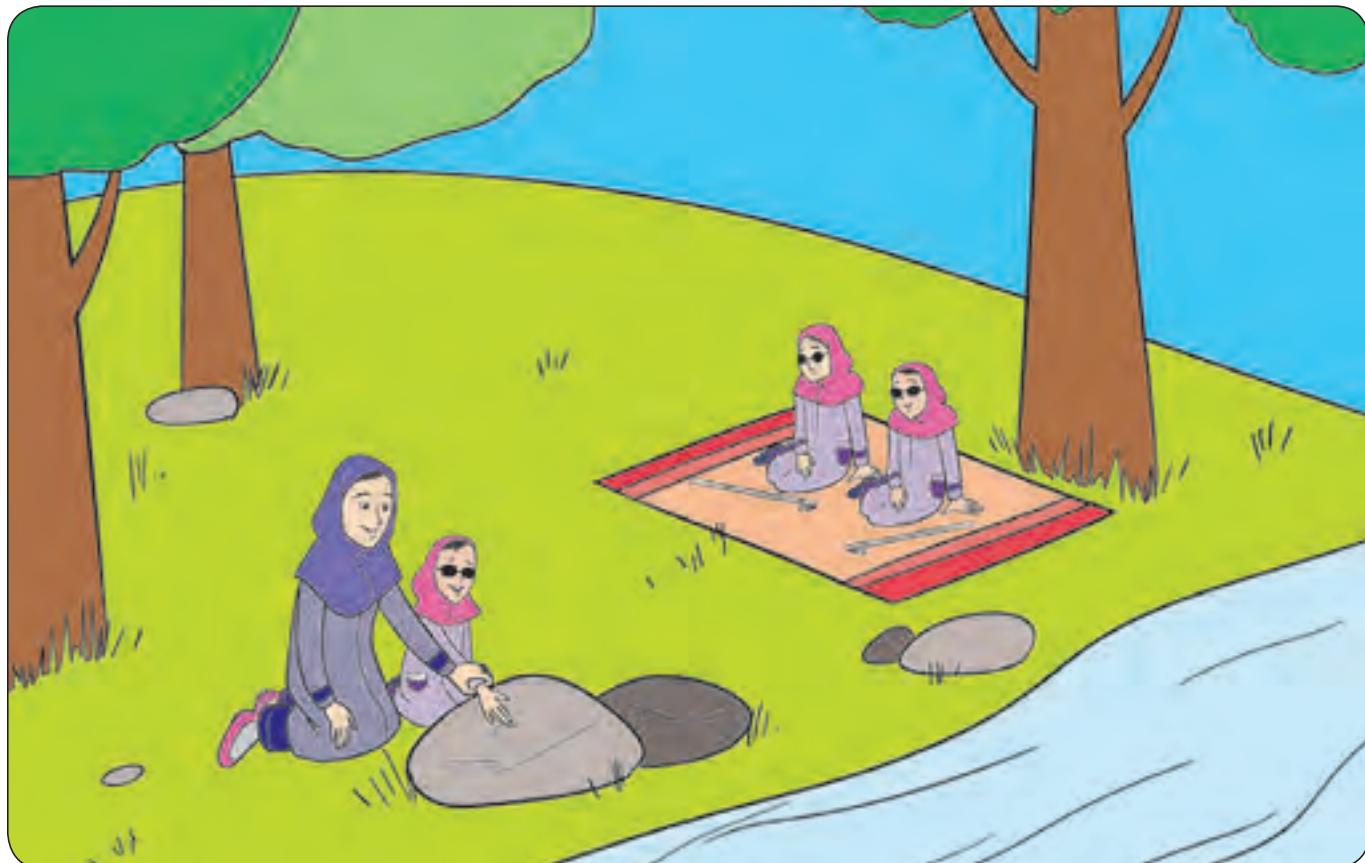
؟

چه معلم مهربانی

● ادامه‌ی داستان‌های زیر را بنویسید:

زنگ خانه به صدا درآمد. فاطمه

آن روز قرار بود بچه‌های مدرسه‌ی امام رضا (ع) به مناسبت روز درختکاری

● به تصویر بالا به دقّت نگاه کنید.

● در مورد تصویر بالا یک متن بنویسید.

دلاور آسمانی

املا و واژه آموزی

۱۵

- کلمه ها و ترکیب های زیر را بخوانید و بنویسید.

خلبان-بغداد-نیروی هوایی-هوایپیما-عملیات-پالایشگاه-از خودگذشتگی-تیراندازی کرد

● با توجه به متن درس، کلمه های زیر را با نشانه های مناسب کامل کنید.

در روز، (برگ.....اری) جلسه چند هوایپیمای جنگی به (.....مت) بغداد پرواز کردند.

آن ها از (مر.....) عبور کردند و به (ب.....داد) رسیدند.

عباس با از (خودگ.....شتگی) از (برگ.....اری) جلسه جلوگیری کرد.

● کلمه ها و عبارت های زیر را با دقّت بخوانید.

دلاور – دوستان – خلبانان – عملیات – تانک – تهران – ضعیف – شهادت –

آزمایشگاه – هوایپیما – شجاعت – دریا

● کدام یک از کلمه های بالا در متن درس وجود دارد، آن ها را بنویسید.

● دو کلمه از متن درس انتخاب کنید و با آن ها جمله بنویسید.

جمله	کلمه
.....
.....

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

بغداد

دلاور

از خود گذشتگی

● جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب کامل کنید.

..... کسی که اهل است ← تبریز + ی ←

..... کسی که ← تهران + ی ←

به کسی که اهل کاشان است می گویند.

به کسی که اهل یزد است می گویند.

● مرتب کنید و بنویسید.

حمله کردند- به- آن ها- بغداد

آن ها- عبور کردند- مرز- از

شهادت- او- رسید- به

- در مورد یکی از شهداي شهر خود تحقیق کنید و بنویسید.

● به تصویر بالا به دقت نگاه کنید.

● برای تصویر بالا یک موضوع انتخاب کنید و آن را بنویسید.

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید.

بنویسید

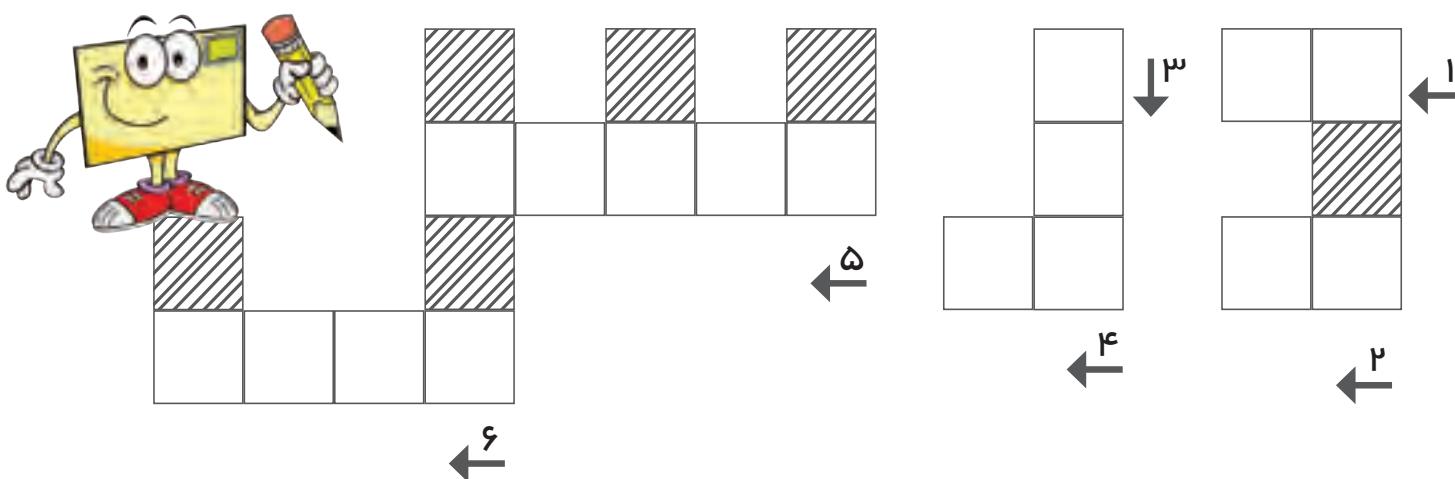
س س س س س س س س

م م م م م م م

ا ا ا ا ا ا ا

ما در بادام داد.

جدول زیر را کامل کنید.

۴- از آن وارد می شویم

۱- او در این راه شهادت رسید

۵- نام پهلوان بزرگ ایران

۲- با آن راه می رویم

۶- نام کوچک شهید دوران

۳- پوریا با پهلوانی از مبارزه کرد

فردوسي

درس سیزدهم

املا و واژه آموزی

- کلمه ها و عبارت های زیر را با دقّت بخوانید و بنویسید.

فردوسي-زال-شهراب-گذشتگان-علاقهمند-قهرمانان-شاهنامه-مطالعه می کرد

● متن درس را بی صدا بخوانید و به پرسش های زیر پاسخ دهید.

۱- فردوسی در کدام شهر به دنیا آمد؟

۲- نام اثر بزرگ فردوسی را بنویسید؟

۳- دو کلمه که نشانه‌ی (ق-ق) دارند را بنویسید؟

۴- یک کلمه که نقطه ندارد را بنویسید؟

● با توجه به متن درس، جمله‌های درست را انتخاب کنید و علامت بزنید.

فردوسی یکی از دانشمندان بزرگ است.

فردوسی با فرهنگ و تمدن ایران آشنایی داشت.

شاهنامه با شعرهای خود، زبان فارسی را دوباره زنده کرد.

هفت خان از داستان‌های کتاب گلستان است.

● مخالف کلمه‌های زیر را بنویسید.

.....
کودکی:

.....
بزرگ:

.....
زیبا:

.....
قدیم:

● معنی واژه های زیر را با توجه به واژه نامه وصل کنید.

هفت مرحله

آموختن

یاد گرفتن

رسوم

پرنده ای افسانه ای

هفت خان

جمع رسم

سیمرغ

● مانند نمونه کامل کنید.

نویسنده ها

نویسنده‌گان

نویسنده + ان

.....

←

.....

←

گوینده + ان

.....

←

.....

←

خواننده + ان

● جمله های زیر را با کلمه ای مناسب کامل کنید.

من و زهرا به مسجد

به مسجد می رویم.

پوریا و پارسا به مسجد

به مسجد می روند.

گزارشی از یک روز تعطیل خود بنویسید.

● به تصویر بالا به دقّت نگاه کنید.

● داستان تصویر بالا را بنویسید.

دو کاج

املا و واژه آموزی

۱۹

کلمه ها و ترکیب های زیر را بخوانید و بنویسید.

طوفان شدیدی- بیفتمن- تحمل کن- بایستد- کاجستان- روییده- ببخش- بگذارند

● متن درس را بی صدا بخوانید و سه خط آخر درس را بنویسید.

.....

.....

.....

.....

● کلمه ها و عبارت های زیر را با دقّت بخوانید.

کاج - پرستو - روییده - روستا - چوپان - برگ - بیفتمن - ریشه ها - زمستان - کاجستان

● کدام یک از کلمه های بالا در متن درس وجود دارد؟ آن ها را بنویسید.

.....

.....

.....

.....

● با دو کلمه ی بالا جمله بنویسید.

.....

.....

● معنی واژه های زیر را از «واژه نامه» پیدا کنید و بنویسید.

تحمل

روییده بود

کاجستان

طوفان

● در جاهای خالی کلمه‌ی مناسب بنویسید.

جایی که

کاج + سтан

جایی که

گل + سтан

جایی که

کودک + سтан

● مرتب کنید و بنویسید.

کاج- از- ریشه‌ی- بیرون بود- خاک

تحمل کن- چند- من- روز- را

آن ها- بودند- دوستان- مهربانی

نگارش

یکی از داستان های درس تفکر و پژوهش را به دلخواه انتخاب کنید و خلاصه‌ی آن را بنویسید.

● برای تصویر بالا یک موضوع انتخاب کنید و آن را بنویسید.

● برای موضوع انتخاب شده یک متن بنویسید.

تمرینات دوره ای ۲

۱- در جمله های زیر کلمه های مشخص شده را با حروف کامل کنید.

سرود ملّی هر کشور، نشانه‌ی (ع.....مت) و بزرگی آن کشور است. مردم به سرود ملّی (ا.....ترام) می‌گذارند.

(پور.....ا) با خود گفت: (حتم.....) این پیرزن (تف.....دست) و نیازمند است.

کودکان ناشنوا (شرو.....) به خواندن و (نو.....تن) کردند.

از داستان های (شا.....نامه) می‌توان به (ز.....ل) و (سیمر.....) اشاره کرد.

۲- معنی کلمه های زیر را بنویسید.

کسی که	ایرانی
	تهرانی
	همدانی

با یکی از کلمه های بالا جمله بنویسید.

.....

۳- مانند نمونه، واژه ها را کنار هم قرار دهید و هر تعداد که می توانید واژه های جدید بسازید.

جوان

پیر

کتاب

نیکو

خانه

زن

کار

مرد

نیکوکار-

۴- در جاهای خالی کلمه های مناسب بنویسید.

کوه + سтан

کاج + سтан

پرنده + ان

دونده + ان

۵- برای کلمه‌ی داده شده، دو جمله بنویسید.

ناشنویا:

۶- مانند نمونه انجام دهید.

جمله	کلمه
باد پاییزی شروع به وزیدن کرد.	باد پاییزی
	آسمان
	کوه
	گل

۷- نامه ای به معلم خود بنویسید و از او تشکر کنید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

بنویسید

س س س س س س س

س س س س س س

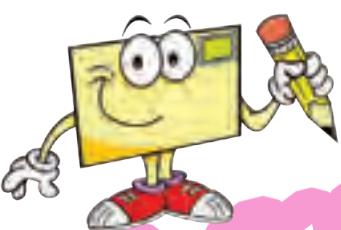
من درس دارم.

رنگ کنید.

نشانه های یک نقطه را قرمز کنید.

نشانه های دو نقطه را آبی کنید.

نشانه های سه نقطه را زرد کنید.

دوستان کلاس ششمی

ش
چ
ش

ق	ت
ق	ت

ز	ب	ذ
ب		ن
		ض
ق	ز	ج
ف	ج	غ

ج	چ	ج
---	---	---

ج		
چ		
ج		
ق	ق	ت
ت	ت	ق
ق	ق	ت

ق	ت
ت	ت
ق	ت

ج
ب
خ

ش	ج	ش	ج	ث
ج	ش	ث	ن	ش
ش	ش	ث	ش	ظ
ج	ش	ج	ث	ض